

Curriculum Vitae

სახელი

რობერტ

გვარი

აღამია

დაბადების თარიღი და ადგილი:

1933 წლის 6 აპრილი, თბილისი

სამსახურის მისამართი:

ქ.თბილისი, მინდელის ქ. №10

განათლება:

უმაღლესი

1951-1956

საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი, მეტალურგიის ფაკულტეტი, ინჟინერ-მეტალურგი ლითონთა წნევის დამუშავების სპეციალობით

სამეცნიერო ხარისხი და წოდება:

1958-61

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მეტალურგიის ინსტიტუტის ასპირანტი

1963

ტექნიკის მეცნიერებათა კანდიდატი

1970

ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი

1993

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი

დაკავებული თანამდებობები:

1961-1972

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მეტალურგიის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი

1972-1983

საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ლითონთა წნევის დამუშავების კათედრის გამგე, პროფესორი

1983-98

ქუთაისის სამეცნიერო ცენტრის დირექტორი

1998-2006

რაფიელ დვალის მანქანათა მექანიკის ინსტიტუტის დირექტორი

2006-დღემდე

რაფიელ დვალის მანქანათა მექანიკის ინსტიტუტის მანქანათმშენებლობის პრობლემათა განყოფილების ხელმძღვანელი, სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე

მეცნიერული ინტერესების სფერო:

გამოქვეყნებული შრომების საერთო რაოდენობა:

190

ძირითადი სამეცნიერო შრომების ჩამონათვალი:

მონოგრაფიები:

1. “Оптимизация динамических нагрузок прокатных станов”. Москва, “Металлургия”, 1978, 296 стр.
2. “Основы рационального проектирования металлургических машин”. Москва, “Металлургия”, 1984, 264 стр.
3. “Ограничение динамических нагрузок машин”. Тбилиси, “Мецниереба”, 1989, 206 стр.
4. “Основы рационального проектирования газовоздушного тракта дизельных двигателей”. Тбилиси, “Мецниереба”, 1993, 164 стр.
5. Р.Адамия. “Динамика машин”. Тбилиси, “Мецниереба”, 1999, 400 стр.
6. “მრავალამძრავიანი ავტომატიზირებული ელექტროამძრავების დინამიკა”. თბილისი, “მეცნიერება”, 2004, 184 გვ.

სტატიები

1. Analyse des Spannungs Zustudes der Welle in Antrieb schneller Blechwalzwerke, Industrieanzeiger, Aachen, 1970, p.p. 26-29.
2. Optimization of Damping in Linear Vibratory Systems. “Mechanisms”, New York, 1970, p.p. 181-190.

3. “Синтез колебательных процессов по коэффициенту динамичности в линиях передач прокатных машин”, Труды Института Metallургии АН Грузии, вып.11, 1972, стр. 70-81.
4. “К анализу и синтезу колебаний в механических системах с учетом нелинейности упругих характеристик звеньев и сил нелинейного трения”, Труды ГПИ, №6 (216), Тбилиси, 1979, стр. 41-53.
5. “Биение колебаний в металлургических машинах. Динамика и прочность тяжелых машин”. Тр. Днепропет. Гос. Университета (ДГУ), 1986, стр. 17-28.
6. “The Effect of Vibration in Machine Assemblies. The Theory of Machines and Mechanisms”, 7th World Congress, Sevilla, Spain, volume 2, 1987, p.p.867-871.
7. “Инженерные методы решения задач оптимизационного синтеза динамических систем машинных агрегатов”, VIII Всесоюзная школа по надежности больших систем, Свердловск, 1990, стр. 115-121.
8. “Engineering Problems of Rational Design in Mechanical Systems”, Bulletin of the Kutaisi Scientific Center of the Georgian Academy of Sciences, № 1, 1997, p.p.3-13.
9. On the Problem of Synthesis of Electromechanical Oscillation Machine System According to Damping. Bull., of the Georgian Academy of Sciences, v.160, № 1, 1999, p.p.117-121.
10. Engineering Methods of Optimization of Mechanical Systems. International Scientific Journal “Problems of Applied Mechanics”, № 1, 2000, p.p. 15-22.
11. “Engineering Methods of Modeling of Oscillation Processes and Rational Design of Mechanical Systems”. Bull. of the Georgian National Academy of Sciences, v.175, № 3, 2007, p.p.47-49.
12. “Universal Closed Ark Furnace of Periodical for Producing Steel Direct for Briquettes of Iron Ore Mono Charge”. Bull. of the Georgian National Academy of Sciences, v.2, № 2, 2008, p.p.70-74.
13. “Algorithms of calculation of dynamical processes in machine aggregates”, Scientific Works of Institute of Applied Mathematics, v.22, Tbilisi, 2008, p.p.41-47.
14. “Elaboration of the mode and device for combined processes of drawing and dressing of shapes and tubes of steel cross section”. III Inter. Confer. in Drawing, HUTNIK, №1, Zakopane, 2009.

პრემიები, ჯილდოები:

საკონტაქტო ტელეფონი:

(+995 32) 32 30 62

ელ-ფოსტა:

rdimmg@yahoo.com

სსოვნა

აპადემიოსი რობერტ ადამია

საქართველოს სამეცნიერო და საინჟინრო საზოგადოებამ უდიდესი დანაშაულის განიცადა: შეწყდა გამოჩენილი ქართველი მამულიშვილის, მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის ნამდვილი წევრის, აკადემიკოსის, საქართველოს სახელმწიფო და გიორგი ნიკოლაძის სახელობის პრემიების ლაურეატის, პროფესორ **რობერტ ადამიას** სიცოცხლე.

წავიდა ჩვენგან უაღრესად კეთილშობილი, ჭეშმარიტი ინტელიგენტი, მაღალი ზნეობისა და ღირსების მქონე პიროვნება. სამეცნიერო საზოგადოებას გამოაკლდა საყოველთაოდ აღიარებული მკვლევარი და მეცნიერების დიდი ორგანიზატორი, რომელმაც მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრება ქვეყნის განვითარებასა და წინსვლის საქმეს მიუძღვნა.

რობერტ ადამია დაიბადა 1933 წელს მოსამსახურის ოჯახში. მან თავიდანვე შეისისლბოროცა მშობლების მიერ აღიარებული ფასეულებები - სიკეთე, შრომისმოყვარეობა, პატიოსნება და სამშობლოს ერთგული სამსახური. თბილისის მე-8 ვაჟთა საშუალო სკოლის ოქროს მედალზე დამთავრების შემდეგ სწავლა განაგრძო საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეტალურგიის ფაკულტეტზე ლითონთა წნევის დამუშავების სპეციალობით. შრომითი საქმიანობა 1956 წელს, ინსტიტუტის დამთავრებისთანავე, დაიწყო უკრაინაში, ქალაქ კომუნარსკის მეტალურგიული ქარხნის ფურცელსაგლინავ სააბქროში და ორი წლის განმავლობაში გაიარა გზა ოსტატიდან ცვლის უფროსის თანამდებობამდე. 1958 წელს სამშობლოში დაბრუნდა და მუშაობა დაიწყო რუსთავის მეტალურგიულ ქარხანაში. იმავე წელს ჩაირიცხა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მეტალურგიის ინსტიტუტის ასპირანტურაში. ასპირანტურის კურსის გასავლელად მივლინებული იყო მოსკოვში, მეტალურგიული მანქანათმშენებლობის საკავშირო სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში, სადაც მსოფლიოში აღიარებული მეცნიერ-მეტალურგის აკადემიკოს ალექსანდრე ცელიკოვის ხელმძღვანელობით 1962 წელს ბრწყინვალედ დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია, რომლის შედეგები სწრაფად დაინერგა პერფორაციისა და ნიჟარების მეტალურგიულ ქარხნებში და ქვეყანამ უდიდესი ეკონომიკური ეფექტი მიიღო, ხოლო ლიცენზიები ბატონ რობერტის გამოგონებაზე გაიყიდა საფრანგეთში, გერმანიაში, იაპონიასა და შვეიცარიაში.

საკანდიდატო დისერტაციის დაცვის შემდეგ იგი მშობლიურ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მეტალურგიის ინსტიტუტს დაუბრუნდა და სულ მალე, 36 წლის ასაკში, დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია თემაზე - „მეტალურგიული მანქანების ოპტიმიზირება დინამიკის განაგარიშების საინჟინრო მეთოდებით“, რომლის შედეგებიც გამოქვეყნებამ, მონოგრაფიებისა და სამეცნიერო სტატიების სახით, ბატონ რობერტს საერთაშორისო აღიარება მოუტანა. შემოქმედებითი ნიჭიერებითა და დიდი შრომისმოყვარეობით დაჯილდოებულმა მეცნიერმა შედარებით მოკლე დროში, თავისი კვლევის შედეგებით, არსებითად გაამდიდრა სარწმუნო გადაწყვეტილებებისთვის ძნელად მისაწვდომი სამეცნიერო ტექნიკური დარგი. მან პირველმა დაიწყო მძიმე მრეწველობის მანქანებში გარდამავალი რეჟიმების დროს დინამიკური მახასიათებლებისა და რთული რხევითი პროცესების შესწავლა, რითაც აღიარებული იქნა ახალი მნიშვნელოვანი სამეცნიერო მიმართულების ფუძემდებელი მძიმე მანქანების დინამიკური პროცესების ოპტიმიზაციური სინთეზის სფეროში.

ბატონმა რობერტ ადამიამ 1971 წელს დაიწყო პედაგოგიური საქმიანობა. 1972 წელს მისი ინიციატივით საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეტალურგიულ ფაკულტეტზე ჩამოყალიბდა ლითონთა წნევის დამუშავების კათედრა, რომლის პირველ გამგედ ერთსულოვნად აირჩიეს. ათ წელზე მეტ ხანს განაგებდა ამ კათედრას, რომელიც მისი ხელმძღვანელობით საყოველთაოდ აღიარებულ სასწავლო-მეცნიერო ცენტრად იქცა.

ბატონი რობერტ ადამია სათავეში ჩაუდგა მისივე ინიციატივით დაარსებულ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ქუთაისის სამეცნიერო კვება-ნაყოფს. ამავე პერიოდში, 1983 წელს, იგი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად აირჩიეს მანქანათა დინამიკისა და სიმტკიცის სპეციალობით. ქუთაისში მოღვაწეობის რამდენიმე წლის მანძილზე ბატონი რობერტის დიდი ძალისხმევითა და ორგანიზაციული ნიჭის წყალობით სამეცნიერო კვედანაყოფი მნიშვნელოვან სამეცნიერო ცენტრად გადაიქცა. ამ ცენტრს იგი მრავალი წლის განმავლობაში ედგა სათანავეში. ქუთაისში მოღვაწეობის დროს მისი ხელმძღვანელობით ჩამოყალიბდა მრავალი სამეცნიერო მიმართულება და სათანადო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვილი ლაბორატორია. ფასდუდებულია ბატონი რობერტის მოღვაწეობა ამ ცენტრის ხელმძღვანელის პოსტზე, რაც სათანადოდ აღინიშნა კიდეც მისი არჩევით ქალაქ ქუთაისის საპატრიო მოქალაქედ 1994 წელს.

რობერტ ადამიას მეცნიერული ღვაწლისა და შემოქმედების დიდი აღიარება იყო მისი მსოფლიო მექანიკოსთა საერთაშორისო სამეცნიერო ცენტრის წევრად არჩევა იტალიის ქალაქ უდინეში 1990 წელს.

რობერტ ადამია 1993 წელს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად აირჩიეს მანქანათმშენებლობისა და გამოყენებითი მექანიკის დარგში, ხოლო 1991 წელს იგი საქართველოს საინჟინრო აკადემიის ნამდვილი წევრი გახდა.

1998 წლიდან რობერტ ადამია საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის რაფიელ დვალის სახელობის მანქანათა მექანიკის ინსტიტუტის დირექტორად აირჩიეს, რომელსაც ჩვეული შემართებითა და ენერგიულობით უხელმძღვანელა 2006 წლამდე. 2006 წლიდან კი დღემდე ამავე ინსტიტუტის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი - მანქანათმშენებლობის პრობლემათა განყოფილების უფროსის თანამდებობაზე მუშაობდა და ამავე დროს იყო ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე.

თითქმის ნახევარსაუკუნოვანი მეცნიერული მოღვაწეობის მანძილზე რობერტ ადამიამ 200-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომი გამოაქვეყნა, მათ შორის 12 მონოგრაფია და 30-ზე მეტი გამოგონება, რომელთა ნაწილი აშშ-ში, გერმანიაში, ინგლისში, ესპანეთში, რუსეთში, უკრაინაში, რუმინეთსა და მსოფლიოს სხვა ქვეყნებში გამოიცა. მისი მონოგრაფია „მანქანათა დინამიკა“ გასული საუკუნის ბოლო ათწლეულების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ნაშრომად აღიარეს მანქანათმშენებლობისა და მანქანათმშენებლობის დარგში. უკანასკნელი მონოგრაფია კი „სამანქანო სისტემების დინამიკური პროცესების ოპტიმიზაცია“ მიმდინარე, 2011 წელს გამოაქვეყნა, ისიც ფუძემდებლური სამეცნიერო ნაშრომია. 1994 წელს რობერტ ადამიას მონოგრაფიისათვის, „დიზელის ძრავის აირბიმოცვლის ტრაქტის რაციონალური დამუშავების საფუძვლები“ მიენიჭა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის უმაღლესი ჯილდო - გიორგი ნიკოლაძის სახელობის პრემია.

ხოლო 2000 წელს ნაშრომა ციკლი „მექანიკური სისტემების დინამიკური პროცესების განაგარიშებისა და რაციონალური დაგეგმარების საფუძვლები“ აღინიშნა საქართველოს სახელმწიფო პრემიით.

დიდია მისი როლი როგორც პედაგოგის, აღმზრდელის, სამეცნიერო კონსულტანტის ახალგაზრდების მეცნიერებად ჩამოყალიბების საქმეში. რობერტ ადამიას ხელმძღვანელობითა და კონსულტაციით 20-ზე მეტმა პიროვნებამ დაიცვა სადოქტორო, ხოლო რამოდენიმე ათეულმა საკანდიდატო დისერტაციები.

ბატონი რობერტ ადამია იყო მრავალი საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმის და კონფერენციის მონაწილე და ორგანიზატორი, სამეცნიერო ჟურნალებისა და კრებულების რედაქტორი და რედაქტორის წევრი, ღირსების ორდენის კავალერი.

რობერტ ადამია მრავალმხრივ განსწავლული ადამიანი ბრძანდებოდა. მან საფუძვლიანად იცოდა ფილოსოფია, ზედმიწევნით კარგად იცნობდა მსოფლიო ლიტერატურასა და ხელოვნებას. ზეპირად იცოდა ქართული და მსოფლიო ლიტერატურის კლასიკოსთა შედეგები არა მარტო ქართულ, არამედ ინგლისურ, გერმანულ, რუსულ, იტალიურ ენებზე. მისი მომადლებული დეკლამაციის ნიჭი აღტაცებასა და გაოცებას იწვევდა ქართველ თუ უცხოელ სპეციალისტთა შორის.

მოუშუშებული და გაუსაძლისი ტკივილი არგუნა ბედმა ბატონ რობერტ ადამიასა და მის მეუღლეს უკეთილშობილეს ქალბატონს ციცი თავხელიძეს ერთადერთი შვილის - 28 წლის მარიკას დაღუპვით. მხოლოდ შრომაში და შემოქმედებით პროცესში შესძლო ამ ადამიანმა გამკლავებოდა სატკივარს. იგი, მიუხედავად მძიმე ავადმყოფობისა, სიცოცხლის ბოლომდე, ჩვეული ენერგიითა და თავდადებით შრომობდა. ბატონი რობერტი უაღრესად გულისხმიერი, ყურადღებიანი და კეთილშობილი პიროვნება იყო. მისი ცხოვრება მაგალითია იმისა, როგორ უნდა დაუდგეს ადამიანი გვერდში ნიჭიერ, განათლებულ ახალგაზრდობას, დამწყებ მეცნიერებს, არ მოაკლოს მათ სიბოძა და ყურადღება.

წავიდა ჩვენგან ღირსეული მამულიშვილი, გამოჩენილი მეცნიერი, მოაზროვნე, დიდი ორგანიზატორი, თავის ქვეყანასა და ხალხზე უსაზღვროდ შეყვარებული, გულისხმიერი, თბილი, თავმდაბალი და ყველა საუკეთესო ადამიანური თვისებებით შემკული უზადო პიროვნება, რომელმაც მთელი თავისი სიცოცხლე ხალხის, ახალგაზრდების აღზრდისა და დავალიანების სამსახურს შეაღია.

აკადემიკოს რობერტ ადამიას სახელსა და საქმეს დავინყება არ უწერია. მისი ნათელი სხოვნა სამუდამოდ დარჩება მისი მეგობრების, კოლეგების, აღზრდილების სხოვნაში.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია
სსიპ რაჭიელ ღვალის მანქანათა მშენიკის ინსტიტუტი

აკადემიკოსი

რობერტ ალაშია

80

აკადემიკოსი რობერტ ადამია.

წიგნი ეძღვნება ცნობილი ქართველი მეცნიერის, აკადემიკოს რობერტ ადამიას დაბადებიდან მე-80 წლისთავს.

ბროშურაში გამოყენებულია მასალები წიგნიდან – „რობერტ ადამია“, რედაქტორი – დ. ლოლაძე. თბილისი, 2008.

რედაქტორი სვეტლანა ჩაგელიშვილი

© საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია, 2013.

© სსიპ რაფიელ დვალის მანქანათა მექანიკის ინსტიტუტი,
2013

რობერტ ადამიას ცხოვრება და მოღვაწეობა

გამოჩენილ ქართველ მეცნიერსა და საზოგადო მოღვაწეს რობერტ ადამიას მიმდინარე წელს 80 წელი შეუსრულდებოდა. მისი უდიდესი სურვილი იყო ამ თარიღს მოსწრებოდა, მაგრამ, სამწუხაროდ, უკვე ერთ წელზე ოდნავ მეტია, რაც იგი ჩვენს შორის აღარაა. წავიდა ჩვენგან მრავალმხრივი ნიჭიერებით გამორჩეული, მეცნიერებაზე უზომოდ შეყვარებული, განუმეორებელი ადამიანური სითბოთი და კეთილშობილებით აღსავსე პიროვნება, წავიდა და დატოვა ნათელი კვალი, კეთილი ხსოვნა მეცნიერებაში, თავის კოლეგებსა და მრავალრიცხოვან მოწაფეთა გულეში.

აკადემიკოსი რობერტ ადამია დაიბადა 1933 წლის 6 აპრილს თბილისში, მოსამსახურის ოჯახში. მამა – შალვა ადამია იყო უაღრესად განათლებული, შესანიშნავი ორატორული ნიჭით დაჯილდოებული პიროვნება, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და შემდეგ საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საზოგადოებრივ მეცნიერებათა კათედრის დოცენტი, უმაღლესი სკოლის დამსახურებული მოღვაწე. დედა – თამარ კანდელაკი საქართველოს ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს ნომენკლატურული მუშაკი გახლდათ. ბავშვობის წლები დედის მძიმე ავადმყოფობის გამო მამიდა ნატალიასთან ხონის რაიონის სოფელ გუბში გაატარა. სწორედ მამიდას მიუძღვის დიდი წვლილი მისი აღზრდისა და პიროვნებად ჩამოყალიბების საქმეში. მასზე დიდი გავლენა იქონია მამის ძმამ – დავით ადამიამაც, რომელმაც 25 წლის ასაკში ბრწყინვალედ დაიცვა დისერტაცია მოძრავ გარემოში ტალღების გავრცელებისა და

კვანტური მექანიკის აქტუალურ პრობლემებზე. დავითი 26 წლის ასაკში, უკვე სახელგანთქმული ფიზიკოსი, რომელსაც დიდ მომავალს უწინასწარმეტყველებდნენ, მოხალისედ წავიდა მეორე მსოფლიო ომში. სამწუხაროდ, 1943 წელს კავკასიის ქედის მისადგომებთან გააფთრებულ ბრძოლებში იგი გმირულად დაიღუპა. დავითი მრავალი მედლითა და ორდენით იყო დაჯილდოებული, მათ შორის – დიდების I და II ხარისხის ორდენებით. აღსანიშნავია ისიც, რომ დავით ადამიამ შთამომავლობას ფრონტზე დაწერილი სამეცნიერო ნაშრომი დაუტოვა მზის სხივების ენერგიის გამოყენების პრობლემებზე. აღნიშნული შრომა პროფესორმა ვაჰან მამასახლისოვმა შეაფასა, როგორც ფიზიკის დარგში საეტაპო, დიდი მომავლის მქონე მეცნიერული მიმართულებისადმი მიძღვნილ გამოკვლევად.

ბატონი რობერტი 1940 წელს შევიდა სოფელ გუბის საშუალო სკოლაში. სადაც ომის დამთავრებამდე სწავლობდა. პატარა რობერტი მამიდასთან ერთად ბავშვობის წლებიდანვე ჩაბმული იყო შრომის ფერხულში. მამიდასთან ერთად კრეფდა ჩაის, თოხნიდა, ბარავდა, ეხმარებოდა ვენახის მოვლა-დამუშავებაში, საქონლის მწყემსვაში. 11 წლის რობერტმა სკოლაში წარჩინებულად სწავლასთან ერთად კოლმეურნეობაში 150 შრომადღეც კი გამოიმუშავა. სწორედ სოფელში შეძენილმა და გამოიმუშავებულმა შრომისმოყვარეობამ, განსაცდელში მყოფი სამშობლოსადმი ერთგულებამ და სიყვარულმა დაუდო საფუძველი იმ დიდ მეცნიერულ და პრაქტიკულ შედეგებს, რასაც ბატონმა რობერტმა თავისი ნაყოფიერი და შემოქმედებით აღსავსე ცხოვრების მანძილზე მიაღწია. ბატონი რობერტი ძალზე ხშირად უდიდესი სითბოთი და სიყვარულით იხსენებდა სოფელ გუბში გატარებულ

წლებსა და მასწავლებლებს, რომლებმაც სწავლისადმი დიდი სიყვარული და საკუთარი შესაძლებლობების რწმენა ჩაუნერგეს.

1945 წელს, ომის დამთავრების შემდეგ მშობლებმა ბატონი რობერტი გადმოიყვანეს თბილისში – ვაჟთა მე-8 საშუალო სკოლაში, რომელიც უფროს ძმა იურისთან ერთად ოქროს მედალზე დაამთავრა. ბატონი რობერტი ამ სკოლაში სწავლის პერიოდსაც უდიდესი სითბოთი იხსენებდა, განსაკუთრებით კლასის დამრიგებელს – ეკატერინე ლომაიას, ისტორიის მასწავლებელს – ნიკოლოზ სამხარაძეს და სხვებს. აღნიშნავდა, რომ მათ მოსწავლეებს „აზროვნება“ ასწავლეს.

ახალგაზრდობის წლებში ბატონი რობერტი კარგად თამაშობდა ჭადრაკს. 1950 წელს ქ. თბილისის საშუალო სკოლის მოსწავლეთა საჭადრაკო ჩემპიონატში მან პირველი ადგილი დაიკავა, გასული საუკუნის 60-იან წლებში საქართველოს მეტალურგიის ინსტიტუტში ჭადრაკში 12 დაფაზე გამართულ სეანსში მოუგო ნონა გაფრინდაშვილს, ხოლო მარჯ ტაიმანოვთან თბილისის კონსერვატორიაში 15 დაფაზე გამართულ სეანსში პარტია ყაიმით დაასრულა.

1951 წელს ვაჟთა მე-8 სკოლის დამთავრების შემდეგ ყველა მისმა ოქროს მედალოსანმა კლასელმა (ასეთი კი კლასში 9 იყო) მამამისის – შალვა ადამიას რჩევით სპეციალობად საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეტალურგიული ფაკულტეტის „ლითონთა წნევით დამუშავების“ სპეციალობა აირჩიეს. პოლიტექნიკურ ინსტიტუტის 607-ე ჯგუფში, რომელშიც ბატონი რობერტი სწავლობდა, 25 სტუდენტიდან 24 მედალოსანი იყო. ასეთი არჩევანი განაპირობა იმ პერიოდში ახლად

ამუშავებულ რუსთავის მეტალურგიულ კომბინატში მაღალკვალიფიციურ ინჟინერ-სპეციალისტებზე დიდმა მოთხოვნამ.

საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში სწავლის პერიოდში ბატონი რობერტი ეწეოდა აქტიურ საზოგადოებრივ და შემოქმედებით ცხოვრებას. ფრიადზე სწავლასთან ერთად მიჰყავდა სემინარი ქვეყნის ეკონომიკურ პრობლემებზე, რისთვისაც თბილისის საქალაქო საბჭოს სიგელი დაიმსახურა. იგი აქტიურად მონაწილეობდა ინსტიტუტის დრამატული წრის საქმიანობაში. ინსტიტუტში ჩატარებული სადამოებსა და სხვადასხვა ღონისძიებაზე მხატვრული სიტყვის დიდოსტატის დონეზე კითხულობდა ჰამლეტისა და ოტელოს მონოლოგებს შექსპირის ტრაგედიებიდან, გალაკტიონისა და სხვა ქართველი თუ რუსი პოეტების ლექსებს.

1956 წელს ბატონმა რობერტმა წარჩინებით დაამთავრა ინსტიტუტი და განაწილებით შრომითი საქმიანობა დაიწყო უკრაინის ქ. ვოროშილოვსკის (ამჟამად კომუნარსკი) მეტალურგიული კომბინატის ფურცელსაგლინავ საამქროში. იგი თავდაპირველად ოსტატის თანამდებობაზე მუშაობდა, შემდეგ – ცვლის უფროსად, მცირე ხნით საამქროს უფროსიც იყო.

1958 წლის დასაწყისში მაშინდელი საქართველოს სახალხო მეურნეობის საბჭოს მოთხოვნის საფუძველზე ბატონი რობერტი სამუშაოდ გადმოიყვანეს ქალაქ რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მილსანამზადე საამქროში. იმავე წელს წარმატებით ჩააბარა გამოცდები საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მეტალურგიის ინსტიტუტის ასპირანტურაში. იმ პერიოდში საქართველოს „ლითონთა წნევით დამუშავების“ სპეციალობაში დოქტორები არ ჰყავდა და მეტალურგიის ინსტიტუტის

მაშინდელი დირექტორის – ბატონ ფერდინანდ თავაძის ძალისხმევით ბატონი რობერტი და მისი მეგობარი შალვა რამიშვილი ასპირანტურის კურსის გასავლელად გააგზავნეს მოსკოვის მეტალურგიული მანქანათმშენებლობის საკავშირო სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში. აქ გასაუბრების შემდეგ ბატონი რობერტის ხელმძღვანელობა იკისრა მსოფლიოში აღიარებულმა მეცნიერმა, ლენინური და სამგზის სახელმწიფო პრემიების ლაურეატმა, აკადემიკოსმა ალექსანდრე ცელიკოვმა, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორ, უკვე ლენინური და ორგზის სახელმწიფო პრემიების ლაურეატთან – ვსევოლოდ ნოსალთან ერთად. ასპირანტურის პირველი წლის ბოლოს სპეციალობაში საკანდიდატო მინიმუმების ჩაბარებისას ბატონმა რობერტმა მისი ცოდნის „ოთხზე“ შეფასების გამო პროტესტი განაცხადა, რამაც საგამოცდო კომისიის წევრების განცვიფრება გამოიწვია და კომისიის თავმჯდომარემ საკმაოდ რთული სამი შეკითხვის საპასუხოდ 20 წუთი გამოუყო. ბატონმა რობერტმა ყოველგვარი მოფიქრების გარეშე დაუყონებლივ გასცა ყველა კითხვას პასუხი და დაუწერა მისი ხელმძღვანელის ვ. ნოსალის სადოქტორო დისერტაციაში ახლი გამოყვანილი ფორმულა და დაუსაბუთა თავისი მოსაზრებები მეტალურგიულ წარმოებაში ლითონების გლინვის პროცესების დროს ექსპერიმენტულ და თეორიულ მონაცემებს შორის სხვაობის მიზეზებზე. ბატონი რობერტის პასუხმა თავისი მეცნიერი ხელმძღვანელის ისეთი აღფრთოვანება გამოიწვია, რომ გულში ჩაიკრა, შუბლზე ეამბორა და ამ საკითხებზე სამეცნიერო სტატიის მომზადება სთხოვა.

1968 წელს ბატონმა რობერტმა აკადემიკოს ალექსანდრე ცელიკოვის ხელმძღვანელობით ბრწყინვალედ დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია, რომელიც ოფიციალურმა ოპონენტებმა სადოქტორო დისერტაციის ტოლფას ნაშრომად შეაფასეს. დისერტაციის შედეგების დანერგვით პერვოურალსკისა და ნიკოპოლის მეტალურგიულ ქარხნებში 26 %-ით გაიზარდა მიღების გლინვის მწარმოებლობა, რამაც ქვეყანას მრავალი ათეული მილიონი მანეთის ეკონომიური ეფექტი მისცა. ახალგაზრდა ქართველი მეცნიერის რობერტ ადამიას მიერ შექმნილმა მიღების მიმწოდებელ-შემომამზრუნებელმა მექანიზმა მწარმოებლებს საშუალება მისცა გლინვის პროცესი უწყვეტ რეჟიმზე გადაყვანით მკვეთრად გაეუმჯობესებინათ საგლინი დგანების მახასიათებლები. ლიცენზიები აღნიშნულ პროცესზე და კონსტრუქციებზე ყოფილმა საბჭოთა სახელმწიფომ გაყიდა საფრანგეთში, იაპონიასა და შვეიცარიაში.

1963 წელს ბატონი რობერტ ადამია თავის მშობლიურ მეტალურგიულ ინსტიტუტს დაუბრუნდა და სულ მცირე დროის განმავლობაში მოამზადა და 1969 წელს დასაცავად წარადგინა სადოქტორო დისერტაცია – „მეტალურგიული მანქანების ოპტიმალური დინამიკის გაანგარიშების საინჟინრო მეთოდები“, რომლის შედეგების გამოქვეყნებამ ბატონ რობერტს საერთაშორისო აღიარება მოუტანა.

ბატონი რობერტ ადამია იყო პირველი და ამავე დროს ყველაზე ახალგაზრდა მეცნიერი-მეტალურგი, რომელმაც სადოქტორო დისერტაცია აღნიშნული სპეციალობით დაიცვა. მან თავისი კვლევის შედეგებით არსებითად გაამდიდრა სარწმუნო გადაწყვეტილებებისათვის ძნელად მისაწვდომი სამეცნიერო-ტექნიკური დარგი. მან

პირველმა დაიწყო მძიმე მრეწველობის მანქანებში გარდამავალი რეჟიმების დროს დინამიკური მახასიათებლებისა და რთული რხევითი პროცესების შესწავლა, რითაც ბატონი რობერტი აღიარებული იქნა ახალი, მნიშვნელოვანი სამეცნიერო მიმართულების ფუძემდებლად მძიმე მანქანების დინამიკური პროცესების ოპტიმიზაციური სინთეზის სფეროში.

უაღრესად ნაყოფიერი და თვალსაჩინოა რობერტ ადამიას მეცნიერული და საზოგადოებრივი მოღვაწეობა სადოქტორო დისერტაციის დაცვის შემდეგ. 1971 წელს იგი სათავეში ჩაუდგა საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში მისივე ინიციატივით ჩამოყალიბებულ „ლითონთა წნევით დამუშავების“ კათედრას, რომელსაც 1983 წლამდე ხელმძღვანელობდა. ბატონი რობერტის თავდაუზოგავი, ენერგიული, ნაყოფიერი სამეცნიერო მუშაობის შედეგად სულ მოკლე პერიოდში კათედრაზე უკვე მის მიერ აღზრდილი 8 მეცნიერების დოქტორი მუშაობდა. მისი საოცარი ძალისხმევით გახდა კათედრა უზრუნველყოფილი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით, დიდია მისი დამსახურება პოლიტექნიკურ ინსტიტუტთან საცდელი წარმოების მოწყობის საქმეში, სადაც მზადდებოდა ინსტიტუტის მეცნიერი თანამშრომლების მიერ გამოგონებული მანქანა-დანადგარები, ხელსაწყოები და სამარჯვები. მისმა დიდმა მეცნიერულმა ალლომ მეცნიერებისა და წარმოების ურთიერთკავშირის აუცილებლობის შესახებ გახადა შესაძლებელი ასეთი წარმოების მოწყობის საკითხის დადებითად გადაწყვეტა.

1983 წელს ბატონი რობერტი აირჩიეს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად „მანქანათა დინამიკისა და სიმტკიცის“ დარგში, ხოლო 1993

წელს – ამავე აკადემიის ნამდვილ წევრად „მანქანათმშენებლობისა და გამოყენებითი მექანიკის“ სფეროში. ინჟინერ-მეტალურგის მეცნიერული მოღვაწეობის ესოდენი დაფასება და აღიარება მიუთითებს ბატონ რობერტის უნივერსალურ განსწავლულობაზე მეცნიერების განსხვავებულ და ურთულეს სფეროებში.

1983 წლიდან, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად არჩევის შემდეგ, ბატონი რობერტ ადამია სათავეში ჩაუდგა თავისივე ინიციატივით დაარსებული ქუთაისის კომპლექსური სამეცნიერო ცენტრის ქვედანაყოფებს. აქ მისი ხელმძღვანელობით მცირე დროის განმავლობაში ჩამოყალიბდა მრავალი ახალი სამეცნიერო მიმართულება, შეიქმნა სათანადო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვილი ლაბორატორიები, კომპიუტერული ცენტრი, მდიდარი ბიბლიოთეკა, დამყარდა სამეცნიერო კონტაქტები საქართველოსა და უცხოეთის სამეცნიერო ორგანიზაციებთან, მრავალმა თანამშრომელმა დაიცვა საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციები. 1990 წელს ქუთაისის ყოფილი მერის, ბატონ თემურ შაშიაშვილის ინიციატივითა და ხელშეწყობით აღნიშნული ქვედანაყოფის ბაზაზე ჩამოყალიბდა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტთან არსებული ქუთაისის სამეცნიერო ცენტრი. ფასდაუდებელია ბატონ რობერტის მოღვაწეობა ამ ცენტრის ხელმძღვანელის პოსტზე, რაც სათანადოდ აღინიშნა კიდევ: 1994 წელს იგი ქალაქ ქუთაისის საპატიო მოქალაქედ აირჩიეს.

ბატონი რობერტის მეცნიერული ღვაწლისა და შემოქმედების საერთაშორისო აღიარება იყო მისი მსოფლიო მექანიკოსთა საერთაშორისო სამეცნიერო ცენტრის წევრად არჩევა 1990 წელს იტალიის ქალაქ უდინეში. ყოფილ

საბჭოთა სივრციდან იგი იყო პირველი წარმომადგენელი, რომელსაც წილად ხვდა ეს პატივი. ქალაქ უდინეში როგორც მოხსენება, ასევე მისასალმებელი სიტყვა ბატონმა რობერტმა იტალიურ ენაზე წარმოთქვა, რამაც დამსწრეთა საყოველთაო აღფრთოვანება და მქუხარე ოვაცია გამოიწვია.

1998 წლიდან 2006 წლამდე ბატონი რობერტი ჩვეული შემართებით და ენერგიულობით ხელმძღვანელობდა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის რაფიელ დვალის სახელობის მანქანათა მექანიკის ინსტიტუტს, ამავე დროს იყო ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე.

თითქმის ნახევარსაუკუნოვანი მეცნიერული მოღვაწეობის მანძილზე ბატონმა რობერტ ადამიამ 200-მდე სამეცნიერო ნაშრომი გამოაქვეყნა, მათ შორის 13 მონოგრაფია და 20-მდე საავტორო მოწმობა, პატენტი და გამოგონება, რომელთა ნაწილი გამოცემულია აშშ-ში, გერმანიაში, ინგლისში, ესპანეთში, რუსეთში, უკრაინაში. მისი მონოგრაფია „მანქანათა დინამიკა“ გასული საუკუნის ბოლო ათწლეულების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ფუნდამენტურ ნაშრომად აღიარეს მანქანათმცოდნეობასა და მანქანათმშენებლობის დარგში. უკანასკნელი მონოგრაფია „სამანქანო სისტემების დინამიკური პროცესების ოპტიმიზაცია“ უკვე მძიმე ავადმყოფმა გარდაცვალების 2011 წელს გამოაქვეყნა.

1994 წელს ბატონ რობერტს მონოგრაფიისათვის „დიზელის ძრავის აირმიმოცვლის ტრაქტის რაციონალური დაპროექტების საფუძვლები“ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის უმაღლესი ჯილდო – გიორგი ნიკოლაძის სახელობის პრემია მიენიჭა, 2000 წელს ნაშრომთა ციკლისათვის „მექანიკური სისტემების დინა-

მიკური პროცესების გაანგარიშებისა და რაციონალური დაგეგმარების საფუძვლები“ – საქართველოს სახელმწიფო პრემია, 2012 წელს (გარდაცვალების შემდეგ) შრომათა ციკლისათვის „მყარი სხეულების დარტყმითი პარამეტრების გაანგარიშების საინჟინრო მეთოდები“ – საქართველოს ეროვნული პრემია.

დიდია აკადემიკოს რობერტ ადამიას როგორც პედაგოგის, აღმზრდელის, სამეცნიერო კონსულტანტის როლი ახალგაზრდების მეცნიერებად ჩამოყალიბების საქმეში. ბატონი რობერტის ხელმძღვანელობითა და კონსულტაციით 20-ზე მეტმა პიროვნებამ დაიცვა სადოქტორო, ხოლო რამდენიმე ათეულმა საკანდიდატო დისერტაციები. მან თავისი მუდმივი დახმარებითა და თანადგომით ბევრ ახალგაზრდა დამწყებ მეცნიერს გაუკვლია გზა ცხოვრებაში.

ბატონი რობერტი იყო მრავალი საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმის, სამეცნიერო კონფერენციის მონაწილე და ორგანიზატორი, სამეცნიერო ჟურნალებისა და კრებულების მთავარი რედაქტორი, რედაქტორის მოადგილე, რედკოლეგიის წევრი. იგი გახლდათ – საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის გამოყენებითი მექანიკისა და მანქანათმშენებლობის საკოორდინაციო საბჭოს თავმჯდომარე, საქართველოში მეცნიერების განვითარების წინადადებათა შემმუშავებელი სამთავრობო კომისიის წევრი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის გამოყენებითი პრობლემების სამეცნიერო საბჭოს ტექნიკის სექტორის თავმჯდომარე, საქართველოს სახელმწიფო პრემიების მიმნიჭებელი და საატესტაციო კომისიის წევრი, იმერეთის სამხარეო ადმინისტრაციის წევრი.

სიკეთით აღსავსე უდიდესი მეცნიერის ცხოვრებაში ბევრ წარმატებასთან და ბევრ სიხარულთან ერთად იყო უდიდესი მწუხარებაც, მოუშუშებელი და გაუსაძლისი ტკივილი ერთადერთი ქალიშვილის – 28 წლის მარიკას მოულოდნელი გარდაცვალების გამო. ეს უმძიმესი ტრაგედია მას და მის მეუღლეს, უკეთილშობილეს ქალბატონ ციცი თავხელიძეს სიკეთის კეთებით მომადლებულმა ნიჭმა გადაატანინათ. ამ უდიდესმა მწუხარებამ კი არ გააბოროტა ცოლ-ქმარი, არამედ ისეთივე გულისხმიერნი, კეთილნი და სხვათა დამხმარენი დარჩნენ. ბატონმა რობერტმა თავდაუზოგავი შრომით და შემოქმედებითი პროცესით შეძლო გამკლავებოდა ამ საშინელ სატკივარს. მიუხედავად მძიმე ავადმყოფობისა, სიცოცხლის უკანასკნელ დღეებამდე ჩვეული ენერგიითა და თავდადებით შრომობდა, უშურველად არიგებდა თავის ცოდნას და გამოცდილებას.

ბატონი რობერტი არა მარტო დიდი მეცნიერი, არამედ მრავალმხრივ განსწავლული ადამიანი ბრძანდებოდა. მან კარგად იცოდა ფილოსოფია, ბიოლოგია, შესანიშნავად ერკვეოდა თანამედროვე ფიზიკასა და კოსმოლოგიაში, იცნობდა მსოფლიოს თითქმის ყველა ნობელიანტის შემოქმედებას. ფენომენალური მეხსიერებით დაჯილდოებულმა ზეპირად იცოდა ქართული და მსოფლიო პოეზიისა და ლიტერატურის ათასზე მეტი შედევერი, რომელთა დეკლამირებაც მხატვრული სიტყვის დიდოსტატის დონეზე ოთხ ენაზე შეეძლო. მასში ერთად იყო თავმოყრილი მეცნიერება, პოეზია, მუსიკა, ემოცია. ამავე დროს იგი გახლდათ დიდი ბავშვი თავისი სიალალით, მომხიზვლელი და უდიდესი სიკეთით აღსავსე.

ბატონი რობერტი ვალმოხდილი წავიდა ჩვენგან და სამუდამო სასუფეველში თავის საყვარელ ქალიშვილთან – მარიკასთან ერთად განისვენებს .

ბატონმა რობერტ ადამიამ, შესანიშნავი მეცნიერული მემკვიდრეობის გარდა, უდიდესი კაცთმოყვარეობით გაჯერებული, სიკეთის მთესველი ადამიანის ცხოვრების გზა მაგალითად დაუტოვა მომავალ თაობას.

აკადემიკოს რობერტ ადამიას მიერ გამოქვეყნებული ძირითადი სამეცნიერო შრომების სია

მონოგრაფიები

1. Адамия Р.Ш. Оптимизация динамических нагрузок прокатных станов. Москва. «Металлургия», 1978, 296 стр.
2. Адамия Р.Ш., Лобода В.М. Основы рационального проектирования металлургических машин. Москва. «Металлургия», 1984, 264 стр.
3. Адамия Р.Ш., Михайленко Ф.Ф. Ограничение динамических нагрузок машин. Тбилиси. «Мецниереба», 1989, 206 стр
4. Адамия Р.Ш., Батиашвили М.С. Стеклоармированные термoplastы. (динамические расчеты и применение в машиностроении). Тбилиси. «Мецниереба», 1990, 168 стр.
5. Адамия Р.Ш., Манджгаладзе А.А. Основы рационального проектирования газо-воздушного тракта дизельных двигателей. Тбилиси. «Мецниереба», 1993, 164 стр.
6. Адамия Р.Ш., Копалиани Н.Д., Мурусидзе Р.Т., Гиорхелидзе Н.Н. Динамика мотоблоков и малогабаритных тракторов (часть 1). Тбилиси. «Мецниереба», 1994, . 128 стр
7. Адамия Р.Ш. Динамика машин. Тбилис. «Мецниереба», 1999, 400 стр.
8. რ. ადამია, ჯ. დოჭვირი. სწრაფქმედი ტირისტორული ელექტროამბრავები მოდალური მართვით და დამკვირვე-

ბელი მოწყობილობით. თბილისი. „ტექნიკური უნივერსიტეტი“ 2003, გვ. 95

9. Адамия Р.Ш., Копалиани Н.Д., Гиорхелидзе Н.Н. Динамика мотоблоков и малогабаритных тракторов (часть 11). Тбилиси. «Мецниереба», 2004, 142 стр.
10. რ. ადამია, ჯ.დოჭვირი. მრავალამრავიანი ავტომატიზირებული ელექტროამრავების დინამიკა. თბილისი. „მეცნიერება“, 2004, გვ. 184.
11. რ. ადამია, ჯ. დოჭვირი. ელექტროამრავების უკუკავშირებიანი სისტემების მართვა. თბილისი. „მეცნიერება“. 2008, გვ. 176
12. რ. ადამია, თ. ნატრიაშვილი, ს. მეზონია “მყარი სხეულების დარტყმითი ურთიერთქმედების პარამეტრების გაანგარიშების საინჟინრო მეთოდები” (გამომცემლობა ”ტექნიკური უნივერსიტეტი”, თბილისი, 2010, გვ. 230)
13. რ. ადამია, თ. ნატრიაშვილი, ს. მეზონია. „სამანქანო სისტემების დინამიკური პროცესების ოპტიმიზაცია“ (საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის გამომცემლობა, თბილისი, 2011, გვ. 374)

სტატიები

1. Носаль В.В., Адамия Р.Ш. Исследование работы подающе-поворотных механизмов станов холодной прокатки труб с мальтийским крестом. Москва. труды ВНИИМЕТМАШ, 1963, - С. 107-121.
2. Адамия Р.Ш. Электрическое моделирование динамики механизма подачи и поворота станов холодной прокатки труб. Москва. труды ВНИИМЕТМАШ, сб. № 7, 1963, -С 122-140.
3. Адамия Р.Ш., Вердеревский В.А. Определение усилий подачи при холодной прокатке труб с тонкими стенками. Москва. труды ВНИИМЕТМАШ, сб. №11, 1964, -С.116-127.

4. Адамия Р.Ш. Исследование динамики кулачкового механизма методами электрического моделирования. Москва. Вопросы механической обработки металлов, вып.5, 1964, - С.211-222.
5. Адамия Р.Ш. Исследование крутящих моментов на шпинделях методом электронного моделирования. Тбилиси. Сообщения АН Грузии, т. 38 №1, 1965,-С 165-171.
6. Адамия Р.Ш. Исследование динамики главной линии листопрокатного стана Трио-Лаута 2100 с помощью электромоделирования. Тбилиси. Сообщения АН Грузии т.39, № 2 ,1965,-С. 421-427.
7. Адамия Р.Ш., Нозадзе А.Д. Исследование энергосиловых параметров трубозаготовочного стана 900. Москва. «Сталь» № 2 , 1967, - С..247-250.
8. Адамия Р.Ш., Надирадзе Т.Г. Об одном упрощенном методе расчета динамики главной линии многомассовых прокатных станов. Тбилиси. Сообщения АН Грузии т .53, № 3, 1969, С.649-652.
9. Адамия Р.Ш. Исследование переходных процессов в прокатных станах с маховичным приводом. при наличии нелинейного звена. Тбилиси. Сообщения АН Грузии , т. 54, № 3 , 1969, -С 740-743
11. Адамия Р.Ш. К оптимизации переходных процессов в прокатных станах с маховичным приводом. Тбилиси. Сообщения АН Грузии, т.55, №1. 1969, -С129-132.
12. Адамия Р.Ш. Колебания в механических системах, вызванные нелинейными восстанавливающими силами. Тбилиси. Сообщения АН Грузии ,т.55,№2 1969,-С 129-132.
13. Адамия Р.Ш., Михайленко Ф.Ф. Об оптимизации переходных процессов в механических системах методом интегрального критерия. Тб.илиси. Сообщения АН Грузии. т.56, № 1, 1969, -С. 165-168.
14. Адамия Р.Ш., Оклеи Л.Н., Жордания И.С. Исследование динамики главной линии автомат-стана «400». Прокатное и трубопрокатное производство.Тбилиси. «Мецниереба», 1969, - С. 51-66.

15. Адамия Р.Ш. Исследование напряженного состояния приведенной составной системы листо-прокатного стана Руставского металлургического завода. Прокатное и трубопрокатное производство.»Мецниереба, 1969, - С. 69-78.
16. Адамия Р.Ш., Мачарадзе М.М. Анализ динамических явлений в главной линии прокатного стана в режиме притормаживания электропривода. Прокатное и трубопрокатное производство. «Мецниереба». 1969,-С 121-135.
17. Адамия Р.Ш., Мачарадзе М.М. Анализ динамических явлений в главной линии прокатного стана в режиме притормаживания электропривода и исследования на АВМ, Прокатное и трубопрокатное производство. «Мецниереба». 1969,-С. 136-149.
18. Адамия Р.Ш., Оклеи Л.Н., Жордания И.С. Экспериментальные исследования разностенности труб при прошивке. Прокатное и трубопрокатное производство. «Мецниереба» 1969,-С. 150-159.
19. Адамия Р.Ш., Оклеи Л.Н. Колебания системы оправка со стержнем – заготовка - валки. Прокатное и трубопрокатное производство. «Мецниереба» 1969, -С. 160-167.
20. Адамия Р.Ш., Михайленко Ф.Ф. Об использовании метода градиента для синтеза динамических систем наилучшим затуханием. Тр. ГПИ т. ХУ, № 1, 1969, -С. 119-123.
21. Адамия Р.Ш.. К вопросу расчета систем оптимальных по коэффициенту динамичности. Тр. ХУ научно-технической конференции ГПИ, вып.10, 1970, -С. 10-15.
22. Адамия Р.Ш., Красношапка В.А. К исследованию автоколебаний в прокатных машинах с учетом нелинейности упругой характеристики звена. Тр.ХУ научно-технической конференции ГПИ, вып.10, 1970,-С.5-9.
23. Адамия Р.Ш. К вопросу расчета систем оптимальных по коэффициенту динамичности. Тр. ХУ научно-технической конференции ГПИ, вып.10 ,1970,-С.10-15.
24. Адамия Р.Ш.. Об одном способе подавления переходного процесса в многомассовых системах. Тр ХУ научно-технической конференции ГПИ вып 10,1970,-С. 16-21.

25. R. Adamia. Analyse des Spannungs Zustndes der Wellen Antrieb schneller Blochwalzwerke, Industrianzeiger, Aachen, 1970. p.p-26-29.
26. R.Adamia. Optimization of Damping in Linear Vibratory Systems "Mechanisms", New York, v.5, 1970, p.p. 181-190.
27. Адамия Р.Ш., Дроговоз А.М., Надирадзе Т.Г. Оптимизация переходных процессов в электромеханических системах по времени затухания упругих колебании. Тр. ГПИ № 3, 1970,- С.41-49.
28. Адамия Р.Ш. Инженерные методы расчета оптимальной динамики прокатных машин. Автореферат докторской диссертации. Тбилиси . 1970, 47 стр.
29. Адамия Р.Ш., Мачарадзе М.М.. Надирадзе Т.Г. Основные причины повышения коэффициента динамичности прокатных машин при захвате металла волками. Тр.ГПИ ,№ 1, 1971,-С.63-71.
30. Адамия Р.Ш. Исследование колебаний в линиях передач шлифовальных кругов. «Машиностроение». Тр. ГПИ № 4.(152) , 1972,- С. 147-156.
31. Адамия Р.Ш. Синтез колебательных процессов по коэффициенту динамичности в линиях передач прокатных машин. Тр. Института металлургии АН Грузии. вып.11.1972,- С.70-81.
32. Адамия Р.Ш. К вопросу синтеза электромеханических колебательных систем прокатных машин по затуханию. Тр. Института металлургии АН Грузии, вып.11.1972,-С. 114-126.
33. Адамия Р.Ш., Лиховид П.И. К вопросу анализа переходных процессов в машинах с упруго-пластическими звеньями. Тр. Института металлургии АН Грузии. вып.11. 1972,-С. 149-158.
34. Адамия Р.Ш. О положительном знаке упругих моментов в линиях передач прокатных машин. Тр. Института металлургии АН Грузии, вып. 11. 1972,-С.159-170.
35. С.И. Тавхелидзе, Адамия Р.Ш., Какулия Дж.Р. Определение характера осевых усилий и результаты экспериментальных

- исследовании колебаний стержней станов винтовой прокатки. «Машиностроение» № 7 (163). Тр. ГПИ. 1973,- С. 106-118.
36. Адамия Р.Ш., Тавхелидзе С.И., Какулия Дж. Р. Определение собственных частот и форм колебаний стержней станов поперечно-винтовой прокатки. «Машиностроение» Тр.ГПИ, № 7. 1973, - С. 127-135.
37. Адамия Р.Ш., Сулухия Т.М. К вопросу оптимального синтеза переходных процессов главной линии автоматстана трубопрокатного агрегата 140, «Металлургия». Тр.ГПИ, № 2 (158). 1973,-С.78-90.
38. Адамия Р.Ш.. Нагрузочные функции прокатных машин. «Металлургия». Тр.ГПИ № 2 (158), 1973, - С. 90-93.
39. Тавхелидзе С.И., Адамия Р.Ш. Устойчивость стержней станов винтовой прокатки под действием осевых сил, Сообщения АН Грузии № 2, 1974, -С. 433-436.
40. Адамия Р.Ш. Об одном способе уравнивания сил инерции механизма резания лесопильной рамы. Сообщения АН Грузии, № 2, 1974,-С. 320-330.
41. Адамия Р.Ш., Надирадзе Т.Г. Моделирование упругих колебаний электромеханической системы. «Машиностроение», Тр. ГПИ, № 1 (174), 1975, - С. 94-97.
42. Адамия Р.Ш., Акименко А.И. К задаче анализа и синтеза некоторых замкнутых механических систем. «Машиностроение» Тр.ГПИ, 1975,-С. 98-105.
43. Адамия Р.Ш., Ломсадзе Дж.М. Исследование влияния калибровки валков на динамику главной линии прошивного стана. Тр.ГПИ, № 3 (185), 1976,-С. 34-42.
44. Адамия Р.Ш., Сулухия Т.М., Устойчивость стержня оправки автоматстана при воздействии осевых сил. Тр. ГПИ, №5 (187), 1976,-С. 75-83.
45. Адамия Р.Ш., Ломсадзе Дж. М. Трехвалковая прокатка винтовых профилей неограниченной длиной резьбового участка. Тр. ГПИ, № 5 (187), 1976,-С. 93-99.

45. Адамия Р.Ш., Ломсадзе Дж.М., Микаутадзе М.М. Исследование влияния колибровки волков на динамику главной линии прошивного стана. Тр. ГПИ, № 3. (185), 1976,- С.34-42.
46. Адамия Р.Ш., Сулухия Т.М. Регулирование положения оправки в очаге деформации при прокатке труб. Тр. ГПИ, № 3 (185), 1976,- С. 42-47.
47. Адамия Р.Ш., Бровман М.А. Пластическая деформация при отрицательных силах трения. Тр. ГПИ, № 3 (185), 1976,- С. 53-56.
48. Адамия Р.Ш. Разработка мероприятия по предотвращению изгиба стержня оправки автоматического стана ТПА – 140, «Металлургия», Тр. ГПИ, № 5 (187), 1976, -С.66-74.
49. Адамия Р.Ш. Методические указания к дипломному проектированию для студентов специальности. «Обработка металлов давлением (0408) (Специализация «Прокатка»). Из-во ГПИ, 1978,. 42.стр.
50. Адамия Р.Ш., Какулия Дж.Р. Основные типы электрических управляющих устройств и аппаратуры, применяемых в металлургической промышленности (руководство к выполнению электрической части дипломного проекта для специальностей «Обработка металлов давлением» (0408) и «Металлургия черных металлов» (0401). Изд-во ГПИ, Тбилиси, 1979 ,49стр.
51. Адамия Р.Ш. К вопросу анализа автоколебательных режимов работы прокатных станов. Тр. ин-та металлургии АН Грузии, вып.5, изд-во «Мецниереба», Тбилиси, 1979,-С. 59-80.
52. Адамия Р.Ш. К анализу и синтезу колебаний в механических системах с учетом нелинейности упругих характеристик звеньев и сил нелинейного трения, Тр. ГПИ, № 6 (216), Тб. 1979,- С.41-53.
53. Адамия Р.Ш. К анализу колебательных процессов в машинах при наличии муфт с нелинейной упругой характеристикой. Тр. ГПИ, № 11 (221), Тб. 1979,- С.67-77.
54. Адамия Р.Ш. К анализу колебательных процессов в линиях передач прокатных станов, Тр. ГПИ, 3 11 (221), 1979, - С.67-78.

55. Адамия Р.Ш. Об одном способе оптимизации по коэффициенту динамичности колебательных процессов в механических системах. Тр. ГПИ, № 2 (234), Тб.1982,-С.16-25.
56. Адамия Р.Ш., Лобода В.М. Оптимизация переходных процессов в главных линиях непрерывных широкополосных станов, Эксплуатационная надежность металлургического оборудования, «Металлургия», М., 1981,-С. 61-83.
57. Адамия Р.Ш., Мебония С.А. Методика определения сил ударного взаимодействия в очаге деформации при захвате гильзы валками автоматстана, Сообщения АН Грузии т.109, № 3, 1983,- С.605-608.
58. Адамия Р.Ш., Мебония С.А. Кинематический и силовой анализ механизма установки оправки автоматстанов трубопрокатных агрегатов. Тр. ГПИ № 7 (264), Тб. 1983,-С.124-132.
59. Адамия Р.Ш., Мебония С.А., Микаутадзе М.М. Исследование сил ударного взаимодействия оправки со стержнем в очаге деформации автоматстанов трубопрокатных установок. Тр. ГПИ, № 11 (268), Тб. 1983,- С. 19-26.
60. Адамия Р.Ш., Мебония С.А. Исследование динамических явлений в главной линии блюминга, вызванных последствием ударного захвата слитка . Тр. ГПИ, № 14 (296), Тб. 1985,-С. 105-116.
61. Адамия Р.Ш. Биение колебаний в металлургических машинах. Динамика и прочность тяжелых машин. Тр.Днепр. Гос.университета. (ДГУ),1986,-С.17-28.
62. Адамия Р.Ш., Мебония С.А. Оценка сил ударного взаимодействия при пластическом формообразовании шлицевых изделия. Сообщение АН Грузии № 3 (125),1987,-С. 361-365.
63. Адамия Р.Ш., Мебония С.А. Определение ударных реакции в опорах валков автоматстанов. Сообщения АН Грузии. № 2, 126, 1987,- С.361-365.
64. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. Оптимизация динамических нагрузок в трансмиссии автомобиля КАЗ-4540. Сообщения АН Грузии. 126 № 2 , 1987,-С.361-365.

65. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. Оптимизация конструктивных параметров динамической системы задних мостов автомобилей. Сообщения АН Грузии, 126, 3 3, 1987,- Сю 501-504.
66. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. Оптимизация переходных процессов динамических систем автомобилей с учетом упругого звена водитель-сидение. Сообщения АН Грузии, 127 № 2, 1987,- С. 269-272.
67. Адамия Р.Ш. Оптимизационный синтез динамических нагрузок машинных агрегатов. Материалы У11 всемирного конгресса по ТММ, Севилья, Испания, 1987,-с.811-816.
68. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. Теоретические предпосылки для изготовления деталей автомобилей из полимерных материалов. Материалы 1 респ. конф. по полимерным материалам. Кутаиси, 1987,-С.33-46.
69. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. Оптимизационный синтез динамических нагрузок пространственной модели автомобиля типа 4x4 с двухосным прицепом. Матер. конфер. по ТММ г. Телави. 1984
70. Адамия Р.Ш., К вопросу определения границ изменения конструктивных характеристик при замене деталей машин полимерными композиционными материалами. Химия и научно-технический прогресс, Москва, т.5.1987,-С.80-99.
71. R. Adamia, The Effect of Vibration in Machine Assemblies . The theory of machines and mechanisms , 7th World Congress, Sevilla, Spain, Volume 2, 1987 p.p. 867-871.
72. Адамия Р.Ш., Использование метода декомпозиции для определения динамических характеристик деталей машин из полимерных композиционных материалов. Химия и научно-технический прогресс, Москва., т.7. 1987,-С. 100-107.
73. Адамия Р.Ш. Оптимизационный синтез колебательных процессов динамических систем в пространстве параметров. Материалы всесоюзной конференции по вибрационной технике. Свердловск. 1987, - С. 27-30.

74. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. Оптимизационный синтез переходных процессов привода выемочных машин. Сообщения АН Грузии, 131, № 1, 1988,-С.493-497.
75. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. Оптимизационный синтез конструктивных параметров двухзвенного робота-манипулятора. Сообщения АН Грузии. 131, № 3, 1988,- С. 600-604.
76. Адамия Р.Ш., Надирадзе З.Н., Спиваковский В.Б. О построении приближенного решения в классе математических моделей гасителей колебаний вагонов пассажирских канатных дорог. Сообщения АН Грузии, 131, № 2, 1988,- С. 357- 361.
77. Адамия Р.Ш., Мебония С.А. Ушверидзе Е.Ш. Определение сил ударного взаимодействия при радиальной ковке трубных заготовок. Тр. ГПИ.№ 10 (339), 1988,-С. 34-40
78. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. К вопросу оптимального проектирования струговых установок. Сообщения АН Грузии, 133, № 3, 1989,- С. 505-509.
79. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. К вопросу определения динамической нагруженности выемочных установок при действии случайных возмущении, ограниченных по модулю. Сообщения АН Грузии, 134, № 3, 1989,- С. 497-500.
80. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. Оптимизационный синтез переходных процессов некоторых строительных конструкций. Сообщения АН Грузии, 134, № 3, 1989, - С.69-72.
81. Адамия Р.Ш., Бандзеладзе Б.Р. Применение МКЭ для решения задач о собственных частотах и форм рамы автомобиля. . Сообщения АН Грузии, 134, № 3, 1989,- С.69-72.
82. Адамия Р.Ш., Батиашвили М.С. Исследование свойств полиэтилена, армированного синтетическими волокнами. Механика композиционных материалов, АН Латвийской ССР. Изд-во «Зинате», Рига. №3, 1989,- С.552-556.
83. Адамия Р.Ш. Инженерные методы решения задач оптимизационного синтеза динамических систем машинных агрегатов. У111 Всесоюзная школа по надежности больших систем, Свердловск. 1990,- С.115-121.

84. Хеладзе Н.Д., Адамия Р.Ш. Исследование адгезии в системах наполненных полиофин-волокном. Механика композиционных материалов. АН Латвийской ССР, Изд-во «Зинате», Рига, № 2, 1990,-С. 343-347.
85. Адамия Р.Ш. Об одном способе оптимизационного синтеза колебательных процессов в трансмиссиях машин. Сообщения АН Грузии, 138 , № 1, 1990,- С. 105-108.
86. Адамия Р.Ш., Манджгаладзе А.А. Разработка инженерных методов расчета рациональных конструктивных и динамических параметров механических систем., препринт, Кутаисский научный центр АН Грузии. 1996, 89 стр.
87. Адамия Р.Ш., Надирадзе З. Н. Разработка методов анализа и оптимизационного синтеза динамических нагрузок колебательных систем с сосредоточенными параметрами с учетом нелинейных характеристик, препринт, Кутаисский научный центр. АН Грузии.1997, 51 стр.
88. R. Adamia. Engineering Problems of Rational Design in Mechanical Sestems, Bulletin of the Kutaisi scientific center of the Georgian Academy of Sciences, N 1 1997, pp. 3 – 13.
89. R. Adamia. The Oscillations Beating in Machines. Bulletin of the Kutaisi scientific center of the Georgian Academy of Sciences, N 1 1997, pp. 14-25.
90. R. Adamia. Optimization of the Vibratory Prosesses in the Mechanical Systems with Integral criterion Methods, . Bulletin of the Kutaisi scientific center of the Georgian Academy of Sciences, N 1 1997, pp. 26-29.
91. რ. ადამია, ბ. ბანძელაძე. გარდამავალი რხევითი პროცესების მსგავსების პირობები ფიზიკური მოდელირების დროს. საქ. მეცნ. აკადემიის ქუთაისის სამეცნიერო ცენტრის შრომები, № 1, გვ. 30-34.
92. Адамия Р.Ш., Гогава А.Л. Оптимизация переходных динамических процессов в механических системах. Тр. Кутаисского научного центра АН Грузии, т.3, 1999,-С.3-9.

93. Адамия Р.Ш. Инженерная методика оценки динамической устойчивости механических систем. Тр. Кутаисского научного центра АН Грузии, т.3, 1999, - С.10-15.
94. რ. ადამია. მექანიკური რხევითი სისტემების რაციონალური სტრუქტურული სქემების და ოპტიმალური კონსტრუქციული პარამეტრების გაანგარიშების საინჟინრო მეთოდები. საერთაშორისო კონფერენციის „მანქანების დინამიკა და სიმტკიცე“ მოხსენებათა მასალები. თბილისი, 1999, გვ.6-8.
95. რ. ადამია, ა. გოგავა. მექანიკური სისტემების რხევითი პროცესების გაანგარიშების რიცხვითი მეთოდები. საერთაშორისო კონფერენციის „მანქანების დინამიკა და სიმტკიცე“ მოხსენებათა მასალები. თბილისი, 1999, გვ. 8-10.
96. რ. ადამია, ბ.ბანძელაძე. ავტომობილის ვერტიკალური რხევები მოდულით შეზღუდული შემთხვევითი შემფოთების დროს. საერთაშორისო კონფერენციის „მანქანების დინამიკა და სიმტკიცე“ მოხსენებათა მასალები. თბილისი, 1999, გვ.95--97.
97. R.Adamia. On the Problem of Synthesis of Electromtchanical Oscillation Machine ystem According to Damping, Bull. of Georgian Academy of Sciences, v.160 N 1, 1999 pp. 117-121.
98. Адамия Р.Ш. Повышение надежности и динамической устойчивости машин путем расчета их оптимальных структурных параметров Тр. международной конференции по проблемам прикладного машиностроения, Тб., 2000, -С. 13-16.
99. R. Adamia. Engineering Methods of Optimization of Mechanical Systems, International Scientific Journal “Problems of Applied Mechanics”, N 1 2000,-pp. 15-22.
100. Адамия Р.Ш. Оптимизация переходных динамических процессов в машинах Тр. Кутаисского научного центра АН Грузии № 2, 2000,- С. 3-8.
101. R. Adamia. On Local Dependence of Transitient Process on the Parameters of System. Bull. of Georgian Academy of Sciences, v.161 , N 3, 2000,- pp. 480-484.

102. R. Adamia. Determinant of Maximum Values of Dynamic Loads in Transmissions of Rollig Mills. Bull. of Georgian Academy of Sciences, v. 162 , N 1, 2000,- pp.126-129.
103. Адамия Р.Ш., Дочвири Дж.Н. Синтез оптимального дискретного корректора тиристорного электропривода с упругими связями. Международный научный журнал «Проблемы прикладной механики» № 2 (6), 2002,- С. 13-16.
104. Dochviri J. , Adamia R. Optimal Control of Electric Drive of Windable Mechanisms with Dinamic Programming. Bull. of Georgian Academy of Sciences, v.66 , N 2, 2002,-pp. 292-296.
105. R.Adamia., A. Mandjgaladze. Optimization of Two-dimentional Gas Flow in the Canals with Viviabale Passage Section.” Problems of Applied Mechanics”. Tb. N 2 (3), 2003,- pp. 9-14.
106. Адамия Р.Ш. Мебония С.А. Методы апределения ударных нагрузок в трубопрокатных станах с учетом пластических деформаций металла , Тр. Кутаисского научного центра АН Грузии, У111, 2003,-С.21-27.
107. Адамия Р.Ш., Микадзе Р.С. Антидепресантная активность чайного экстракта. «Кофе и чай», Москва,, № 2 (31), 2003,- С. 16-18.
108. J. Dochviri , R. Adamia. Optimisation of Transient Processes in Electromechanical Systems of Winding Mechanisms, Bull. of Georgian Academy of Sciences, v. 169, N 1,2004,-pp. 115-119.
109. Адамия Р.Ш., Мебония С.А. Оценка предельных нагрузок в трансмиссиях металлургических машин. «Сталь» М., № 3, 2004,- С.49-52.
110. Адамия Р.Ш., Дочвири Дж. Н. Оптимальные переходные процессы многодвигательного автоматизированного электропривода. (С.D. - version), Сб. докладов международной научной конференции «Проблемы управления и энергетики», № 8, Тб. 2004,- С. 554-560.
111. Дочвири Дж., Адамия Р.Ш. Модальное управление системы электропривода с регулироваием возбуждения. Сообщения АН Грузии , т.170 № 1. 2004,- С. 102-112.

112. Адамия Р.Ш., Мебония С.А. Оценка предельных нагрузок в трансмиссиях металлургических машин, «Сталь», № 3, М., 2004, - С. 49-50.
113. Adamia R., Dochviri J. Frequency Analysis of Dynamics of Control System Thyristor Electric Drive with Excitations Regulation Accounting Elastic Sections. Bull. of Georgian Academy of Sciences, v.171, N 1, 2005, - pp.100-103.
114. Адамия Р.Ш., Дочвири Дж. Н. Оптимальные переходные процессы многодвигательного автоматизированного электропривода. «Проблемы механики, № 3 (20) , Тб. 2005,-С. 16-29.
115. Адамия Р.Ш. Инженерные методы расчета минимизации динамических нагрузок механических и электромеханических систем и рациональных структурных схем. Тр. Кутаисского научного центра АН Грузии X11, 2005,- С. 3-16.
116. Адамия Р.Ш., Мебония С. А. Анализ режимов работы силовой нагруженности вспомогательного оборудования прокатных и трубо-прокатных станов, «Энергия» № 4 (40), Тб., 2006 , - С. 49-57.
117. R. Adamia , A. Milnikov, T. Natriashvili. The oscillation Beatings in Machines and their Preventing Methods. “Problems of Mechanics”, N 4 (25) 2006, - pp. 9-16.
118. R. Adamia, A. Milnikov, T. Natriashvili. On the Problem of Optimization of Transient Processes in Mechanic Systems by the Method of integral Criterion.“Problems of Mechanics”, N4 , 2006,-pp. 43-36.
119. R. Adamia, A. Milnikov. Pauli Matrices and the Theory of Spatial Rotations, . “Novation”, Kutaisi scientific centre, N1, 2007, - pp. 7-12.
120. R. Adamia, Engineering Methods of Modeling of Oscillation Processes and Rational Design of Mechanical Systems, Bulletin of the Georgian National Academy of Sciences, v. 175, N 3, 2007,- pp. 47-49.
121. რ. ადამია. სამანქანო აგრეგატების ტრანსმისიებში დინამიკური დატვირთვების ოპტიმიზაციის საანგარიშო ალგორითმები. საერთაშორისო კონფერენციის „მექანიკის

არაკლასიკური ამოცანები”, შრომები, ტომი 11, ქუთაისი, 2007,-გვ. 70-74.

122. Р.Ш. Адамия, С.А. Мебония. Определение ударных нагрузок в прокатных станах на основе феноменологической теории удара. საერთაშორისო კონფერენციის „მექანიკის არაკლასიკური ამოცანები”, ქუთაისის სამეცნიერო შრომები, ტომი 11, ქუთაისი, 2007,-გვ. 75-79.
123. Р.Ш. Адамия, А.А. Манджгаладзе, Т.М. Натриашвили. Расчет рациональных геометрических параметров впускных и выпускных каналов двигателей внутреннего сгорания. Сборник научных трудов МВТУ им. Баумана, М., 2007,-С. 480-487.
124. R. Adamia, J. Dochviri. Dinamics of an Asynchronous Electric Drive with Thyristor Converter at Discrete Control. Bulletin of the Georgian National Academy of Sciences, N175, N 4, 2007,-pp. 84-87.
125. Р.Ш. Адамия, С.А. Мебония, Т.М. Натриашвили. Анализ динамических явлений в главной линии прошивного стана с учетом зазоров в соединениях ее элементов.«Новация», Кутаисский научный центр, Кутаиси, № 2, 2008,- С. 7-13.
126. R. Adamia, J.Dochviri. Optimization of the control Systems of AC – Electromechanical Drives with Elastic links, “Novation”, Kutaisi Scientific centre, N 2, 2008,-pp. 14-19.
127. R. Adamia, V. Kldiashvili, S. Mebonia. Universal Closed Arc Furnace of Periodical for Producing Steel Direct form Briqueties of Tron Ore Monocharge, Bull. of the Georgian National Academy of Sciences, v. 2, N 2, 2008, -pp. 70-74.
128. Р.Ш.Адамия, Т.М. Натриашвили. Инженерные методы минимизации динамических нагрузок в трансмиссиях металлургических машин. Материалы международной научно-технической конференции. «Прогрессивные технологии пластической деформации металлов», Донецк, 2008, - С. 32-37.
129. R. Adamia, Algorithms of calculation of dynamical processes in machine aggregates, Scientific works of Institute of Applied Mathematics, v.22, Tb. 2008,- pp. 41-47.

130. Р. Ш. Адамия, Г.Б. Кашакашвили, С.А. Мебония. Предотвращение внутри-резонансных явлений в трансмиссиях металлургических машин. «Сталь», № 12, М., 2008, - С. 21-26.
131. რ. ადამია, ს. მეზონია, თ. ნატრიაშვილი, “ნამზადების განდრეუბის პროცესის კინემატიკაზე განმადრუბელი დგანის სამართულ-ლეროს სისტემის ტანგენციალური წინააღმდეგობის გავლენის კვლევა” (“Problems of Mechanics” №3 (36) გვ. 24-29 ინგლისურ ენაზე).
132. რ. ადამია, ს. მეზონია, თ. ნატრიაშვილი, დ. დემეტრაძე “ავტომატური მილსაგლინი დგანის რაციონალური სქემის შემუშავება” (“მეცნიერება და ტექნოლოგიები“, №1-3, 2009 წ. გვ. 52-56)
133. რ. ადამია, თ. ნატრიაშვილი-“მაღალჩქაროსნულ საგლინ დგანებში დინამიკური დატვირთვების მინიმიზაციისა და ლითონპროდუქციის ხარისხის ამაღლების მეთოდები”. (HUTNIK #1 2009 Zakopane – Poland, pp 9-11).
134. რ. ადამია, ს. მეზონია, თ. ნატრიაშვილი -“საავტომობილო გაზის ბალონების მწარმოებელი მანქანა” (HUTNIK #1 2009 Zakopane – Poland, pp 11-13).
135. რ. ადამია, ბ. ბანძელაძე, ზ. ნადირაძე - “რხევითი პროცესების ანალიზი და სინთეზი მრავალი თავისუფლების ხარისხის მქონე მანქანებში მათი რგოლების დრეკადი მახასიათებლებისა და ხახუნის ძალების არაწრფივობის გათვალისწინებით” (“წოვაცია” №5 – 2009 წ. ქუთაისის სამეცნიერო ცენტრის შრომები” გვ. 11-20).
136. რ. ადამია, ს. ჩაგელიშვილი, ზ. ნადირაძე- “ღრეწოების გავლენის გამოკვლევა სამანქანო აგრეგატების მთავარი ამძრავის დინამიკურ მახასიათებლებზე” (“წოვაცია” №4, 2009 წ. ქუთაისის სამეცნიერო ცენტრის შრომები, გვ. 21-31)
137. რ. ადამია, ს. მეზონია, თ. ნატრიაშვილი, დ. დემეტრაძე- “რადიალური მოჭიმვის მეთოდით ტურბინების ნიჩბების პროფილური ნამზადების დამზადება”, (საერთაშორისო სამეცნიერო ტექნიკური კონფერენცია “საავტომობილო და სატრაქტორო ძრავების ტურბოჩაბერვა, პროტეინო 2009, გვ. 45-51).

138. რ. ადამია, ს. ჩაგელიშვილი, თ. ნადირაძე "Study of the influence of clearanes on the dynamical load of machine systems" (საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის მოამბე, Vol. IV, №3, pp. 117-121 ინგლისურ ენაზე).
139. რ. ადამია, თ. ნატრიაშვილი, ს. მეზონია. "დარტყმის ძალოვანი ფუნქციების განსაზღვრა სხეულის დეფორმაციული მოდელების გათვალისწინებით". („ნოვაცია“, №7, ქუთაისი, 2010. გვ. 11-21)
140. რ. ადამია, თ. ნატრიაშვილი, ს. მეზონია" მყარი სხეულების დარტყმითი დატვირთვების ტიპის და პარამეტრების განსაზღვრის მეთოდები". („ნოვაცია“ №7, ქუთაისი, 2010, გვ. 22-28)
141. რ. ადამია, თ. ნატრიაშვილი, ს. მეზონია "სხეულების დარტყმითი ურთიერთქმედების ძალების გაანგარიშების საინჟინრო მეთოდები ფენომენოლოგიური მოდელების გათვალისწინებით." („ნოვაცია“, №7, ქუთაისი, 2010, გვ. 29-37.)
142. რ. ადამია, ზ. ნადირაძე, ბ. ბანძელაძე, "ჩაკეტილ კონტურიანი მექანიკური სისტემების გარდამავალი პროცესების ანალიზისა და სინთეზის ამოცანების შესახებ" („ნოვაცია“, №7, ქუთაისი, 2010, გვ. 38-45)
143. რ. ადამია, ს. მეზონია, თ. ნატრიაშვილი, დ. დემეტრაძე "მიღების ადიდვა – სწორების ერთობლივი პროცესების პარამეტრების განსაზღვრა". (Georgian engineering news №2 (54), 2010, პპ 54-57).
144. რ. ადამია, ა. მილნიკოვი, რ. ფარცხალაძე, "Spinor Representation of the Group Spatial Rotations", (საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის შრომათა კრებული, გამოყენებითი მათემატიკა, საიუბილეო კრებული აკად. დ. თავხელიძის დაბადების 100 წლის აღსანიშნავად, თბილისი, 2010, pp. 18-23, inglisur enaze)
145. რ. ადამია, თ. ნატრიაშვილი, ს. მეზონია, ს. მიქაუტაძე. Determination of the deformation zone parameters for longitudinal tube rolling in the round pass on the drawn back conical mandrel. ("Problems of Mechanic" # 4 (45), 2011, pp. 52-57)

გამოგონებები

1. Р.Ш. Адамия, В.А. Вердеревский. Способ установки патрона падачи и поворота станов холодной прокатки труб, Авторское свидетельство № 162489, Государственный Комитет по делам изобретений и открытий СССР. 1962.
2. Р.Ш. Адамия, Ф.М. Шлыков. Методы исследования движения механизмов подачи и поворота станов ХПТР на электронной моделирующей установке. Удостоверение о регистрации № 40236 с приоритетом от 1.07 .1963. Государственный Комитет по делам изобретений и открытий СССР.
3. Р.Ш. Адамия, Дж.М. Ломсадзе. Устройство для накатывания резьб, А.С.№ 496080. Государственный Комитет по делам изобретений и открытий СССР, 1976.
4. Р.Ш. Адамия, Микаутадзе М.М. Устройство для формовки головок труб. А.С.№ 646515. Государственный Комитет по делам изобретений и открытий СССР, 1978.
5. Р.Ш. Адамия, Микаутадзе М.М. Машина для формовки головок труб в холодном состояний. А.С. № 663468, Государственный Комитет по делам изобретений и открытий СССР, 1979.
6. Р.Ш. Адамия, Микаутадзе М.М. Устройство для правки концевых участков труб и прутков. А.С. № 829252, Государственный Комитет по делам изобретений и открытий СССР, 1981.
7. Р.Ш. Адамия , С.А.Мебония. Устройство для установки оправки на трубопрокатном стане. А.С.№ 1039597. Государственный Комитет по делам изобретений и открытий СССР, 1983.
8. Р.Ш. Адамия, Т.Н. Русадзе. Стенд для испытания пневмотических шин. А.С. №1204993. Государственный Комитет по делам изобретений и открытий СССР, 1986.
9. Р.Ш. Адамия, М.М. Микаутадзе и др. Устройство для нанесения полимерного покрытия на длиномерные изделия. А.С. № 1570927, Государственный Комитет по делам изобретений и открытий СССР, 1990.
10. რ. ადამია, რ. მეღვამე. „ბალზამი უნიკუმი“. საქართველოს პატენტი №2395, 1998.

11. რ. ადამია, რ. მელქაძე. „ბალზამი სუპერ უნიკუმი“. საქართველოს პატენტი № 2394. 1998.
12. რ. ადამია, რ. მელქაძე. „ბალზამი უნიკუმი პლიუსი“, საქართველოს პატენტი № 2557, 1999.
13. რ. ადამია, რ. მელქაძე. „ბალზამი სუპერ უნიკუმი პლიუსი“, საქართველოს პატენტი № 2583, 1999.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის
სტამბა
თბილისი – 2013
რუსთაველის გამზ. 52